

Original Article (Qualitative)

Presenting a model to prevent and reduce employee corruption and its impact on the organization's performance

Hoseein Ranjbar¹ , Mojtaba Ebrami²

1- Assistant Professor, Faculty of Humanities and Social Sciences, Shamal University, Amol, Iran

2- Graduated from the Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Ayatollah Amoly branch, Amoly, Iran

Receive:

27 June 2024

Revise:

18 September 2024

Accept:

17 December 2024

Keywords:

Administrative corruption,
Ethics,
Islamic texts,
Granded theory

Abstract

The aim of the current research is to design a model for preventing and reducing administrative corruption among employees of administrative organizations and its impact on the organization's performance. In this research, in order to achieve the goal of the research, the qualitative research method is used, and in terms of the goal, it is included in the category of developmental studies. The research community consisted of texts on Nahj ol-Balagha, the Holy Quran, authentic hadiths, and authentic published articles in scientific journals of the world, which were selected after screening 30 articles. Therefore, by means of the granded theory method, the components of the administrative corruption reduction model were extracted, which includes antecedents, consequences and threats of administrative corruption. Administrative corruption, as one of the most common types of corruption, has crossed the boundaries of time and place, and with this feature, it neither belongs to a specific time nor to a specific society. Administrative corruption is not a new phenomenon; its origin and expansion is as old as the history of human societies and the history of organizations and institutions. Some researchers have called administrative corruption "social cancer". This phenomenon has many negative consequences, including its effects on economic growth. It faces foreign investment with obstacles. It reduces the level of human capital and destroys trust in public and private institutions. The findings of this article have led to the identification of underlying variables, effective agents, preventive variables and the consequences of reducing administrative corruption in government organizations.

Please cite this article as (APA): Ranjbar, H. and Ebrami, M. (2025). Presenting a model to prevent and reduce employee corruption and its impact on the organization's performance. *Management and Educational Perspective*, 7(1), 232-255.

<https://doi.org/10.22034/jmep.2024.465868.1392>

Authors retain the copyright and full publishing rights.

Published by Research Center of Resource Management Studies and Knowledge-Based Business. This article is an open access article licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

Publisher: Research Center of Resource Management Studies and Knowledge-Based Business

Corresponding Author: Hoseein Ranjbar

Email: hranjbar95@gmail.com

Extended abstract**Introduction**

Corruption undermines people's trust in the government and shakes political stability and cultural, national and social norms, and hinders economic growth by destroying fair competition in the labor market and inefficient allocation of resources. Therefore, public trust is one of the social assets that creates and maintains unity in social systems and fosters democratic values. Public trust, as one of the pillars of the governance of any political system and the basis of its acceptance, strengthens the mutual dependence of the state and the nation, while the duty of the state is the proper management of this public trust and increasing its amount. Administrative corruption has resulted in many disorders for human societies; successive wars, violence and uprising against the ruling civilizations, the destruction of organizations and the disintegration of societies have been caused by corruption. In other words, corruption is an illegitimate reward allocated for the offender to commit a breach of duty.

Measuring corruption and presenting it in societies is important because it informs countries about the amount of illegal activities in society, and leads them to fight corruption more effectively, because the presence of corruption in society has many negative consequences; for example: preventing economic development, neutralizing reform policies, disrupting political development and preventing social renewal. Therefore, measuring corruption in societies is one of the ways that creates motivation to confront and fight against it (Gholami, 2019).

Corruption is one of the main factors preventing institutions and societies from achieving their goals, and one of the main obstacles to their growth and development. For this reason, those who have always thought about the health of the human social system and its growth and development, have thought of preventing and fighting against this sinister social phenomenon. Despite the fact that corruption and related crimes exist in many countries of the world, this big social damage is more visible in third world countries. The issue of corruption in our country has always been one of the most important concerns of high-ranking officials, especially the Supreme Leader, and by his order, special branches have been established to deal with its crimes. The fight against corruption (which is actually an important part of the effort to manage the society effectively and efficiently) depends on the accurate knowledge of various factors and its roots. If the goal of the administrative system is to achieve complete health, various factors affecting it should be taken into consideration (Hosseini, Majidi, Ahadi Sadeh, 2020: 92).

Searching for religious and value solutions to fight against administrative corruption is important because our society is an Islamic society; and in such a society, those models and solutions can be answered that are appropriate and compatible with the culture and values that govern it, and in better words, have originated from Religious and Islamic values. Therefore, in this research, we are looking for ways of treatment and in other words, solutions to fight against administrative corruption, which is presented under a comprehensive model, following the verses and quotations. Therefore, the main question of this research is: what is the appropriate model that includes the components and indicators of reducing administrative corruption in administrative organizations?

Theoretical framework

The word ethics is the plural of "ethic" in the dictionary with various meanings such as inherent characteristic, natural state, temperament, nature, essence, (Azar Nosh, 2015). The understanding of what constitutes ethical behavior in the business environment has experienced a profound change over time (McWilliams, 2006; Melnyk et al, 2003; Metwally

et al, 2019). While for a long time, matching the monopolies created by public organizations with the legal regulations governing them was the main concern of professional ethical behavior (Goebel et al, 2012), today ethical behaviors are beyond mere legal compliance and are formed based on expectations (Maignan et al, 2002). Ethical culture is the main part of organizational culture. Ethical culture evaluates employees' views on the seriousness of implementing the code of ethics and the degree of alignment of the code of ethics with professional ethics (Valentine et al, 2013). Also, employees prefer to work for companies with transparency and ethical norms (Treviño & Nelson, 2016). Therefore, people prefer companies in which ethics are institutionalized (Garavan & McGuire, 2010). If employees' perception of ethics is low, it will lead to general conflict, which will lead to employee turnover (Kancharla & Dadhich, 2021:3).

Corruption in the Holy Quran and hadiths

The word corruption is derived from the root of corrupt and means ruin. In this interpretation, it may be in external existence or human actions and affairs or divine decrees and laws that lead to the invalidation of its change and destruction (Javadi Amoli, 2011).

Administrative corruption

Corruption is one of the global phenomena existed since the beginning of early forms of government, and it is considered an important factor in causing damage to policies and public interests. Corruption is defined as the extent to which public power is used for personal interests, either micro, or macro corruption; as well as state capture by elites and personal interests. Corruption mostly takes the form of bribery and extortion; but it includes misuse of internal information, procurement fraud, embezzlement of public money and money laundering (Hawizi, 2017).

The issue of corruption can be considered as a complex and ambiguous issue that refers to the deviant behavior of bureaucracies, and its root cause is disobeying cultural and social norms or violating the expectations of citizens. There are various factors and fields that can cause the emergence, expansion and promotion of administrative corruption in a potential and actual form. The solutions more effective in reducing and eliminating the phenomenon of administrative corruption in organizations can be identified based on these factors and fields (Ghasemi, Montazeri, 2018).

Research methodology

In this research, qualitative research method will be used to achieve the research objective. The current research is developmental in terms of the goal, because it takes a step towards explaining the pattern of reducing administrative corruption in public organizations. The collection of data in this article was also done by examining library studies; and in this way, qualitative data will be collected. Also, in terms of the type of method, this research is included in the category of descriptive-exploratory studies; in addition, the method of qualitative implementation of the research is the grounded theory method to analyze the collected data.

Research findings

It should be noted that during these encodings, the researcher collects data about different people, events and situations by using theoretical sampling and according to the concepts that emerged from the data, which will provide a richer picture of the resulting concepts and categories. By using Max Kyuda software, the selective coding of the categories is refined, and a theoretical framework emerges through these processes. 41 open codes (concepts), 12 core codes (dimensions and components) and 4 selective codes (main categories) were counted. The findings of the qualitative section showed that the main and core categories in

the form of inhibiting variables, effective factors, consequences and background variables were upgraded to a higher abstract level and finally the research paradigm model was presented.

Conclusion

No country can claim to be free from any economic corruption. Iran's economy has been facing this ominous phenomenon for years. Wide monopolies, rent structure, low level of quality of laws and wide lack of transparency have caused Iran to be considered among the corrupt countries. Transparency International Organization annually reviews and ranks the situation of all countries in terms of the level of corruption. One of the parameters for evaluating the economic and social status of countries is the economic corruption index. This type of corruption is the abuse of people's trust for personal gain, which usually appears in the form of bribery, embezzlement, cheat, fraud, and extortion. Although the Iranian society is a society with religious and national tendencies, all in which consider corruption as an ugly phenomenon and have always emphasized on fighting against it, we are observing the spread of corruption in the society which has blocked many social and national developments and put huge costs on the shoulders of the country and ultimately the people.

According to the results of the research, the following suggestions are provided:

- Clarification of regulations and laws related to the performance of the organization
- Separation and optimization of executive tasks from headquarters areas and creation of logical interaction between said areas.
- Revision and modification of systems, methods and procedures with the tendency of simplifying work steps, streamlining operations, reducing time wastage and increasing satisfaction of customers and beneficiaries.
- Designing, compiling and implementing executive research and projects to improve the state of the country's administrative system in various fields.
- Designing, planning and implementing the necessary training programs to improve the appropriate human quality of the organization based on the determined needs.
- Maintaining the level of employees' income in line with inflation
- Greater advertising and transparency, spreading information and creating awareness
- Establishment of communication systems with clients to control existing organizational factors
- Strengthening internal controls in organizations, including periodic inspections and protection
- Establishment of appropriate and stable legal framework and increasing strengthening of law enforcers
- Simplification of laws: the more state-owned the economy is, the greater the rent and lack of transparency. Therefore, on one hand, removing some unreasonable restrictions governing economic relations in the customs, commerce, business environment and banking sectors; and on the other hand, simplifying and clarifying the laws and regulations governing various economic and administrative organizations and institutions of the country, as well as adoption of effective regulatory laws can eliminate corruption-causing factors.
- Independence of the judiciary and regulatory institutions: As long as the judiciary is independent, the courts threaten the corrupt interactions of the powerful in a country. The judicial and supervisory system, by avoiding factional and political issues, can be effective on the amount of corruption by emphasizing the time required to deal with the corrupt and the proportionality of the severity of the punishment. Timely handling of corruptors' cases and applying appropriate punishment regardless of the person's position and status is an effective factor in preventing corruption.

• Improving the salary situation of employees: poverty and lack of financial support for people's lives is one of the causes of corruption. Therefore, anything that increases national income per capita, strengthens growth and especially improves the income of government employees will be an obstacle to the emergence of corruption. Some studies show that low salaries force civil servants to supplement their income through illegitimate means.

علمی پژوهشی (کیفی)

ارائه مدلی در راستای پیشگیری و کاهش فساد اداری کارکنان و تاثیر آن بر عملکرد سازمان

حسین رنجبر^۱ ID، مجتبی ابراهیمی^۲ ID

۱- استادیار دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه شمال، آمل، ایران

۲- فارغ التحصیل کارشناسی ارشد دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد آیت الله آملی، آمل، ایران

چکیده

هدف پژوهش حاضر طراحی الگوی پیشگیری و کاهش فساد اداری کارکنان سازمانهای اداری و تاثیر آن بر عملکرد سازمان می باشد. در این پژوهش بمنظور دستیابی به هدف تحقیق از روش پژوهش کیفی استفاده شده و از حیث هدف در دسته مطالعات توسعه ای قرار می گیرد. جامعه پژوهش مشتمل بر متون بر نهج البلاغه، قرآن کریم، احادیث معتبر و مقالات منتشره معتبر در نشریات علمی جهان بوده که پس از غربالگری ۳۰ مقاله انتخاب گردیده است. بنابراین با بهره گیری از روش گزند تئوری به استخراج مؤلفه های مدل کاهش فساد اداری که مشتمل بر پیشایندها، پیامدها و تهدیدکننده های فساد اداری پرداخته شده است. فساد اداری به عنوان یکی از عمومی ترین گونه های فساد، مرزهای زمان و مکان را درنوردیده است و با این ویژگی نه به زمان خاصی تعلق دارد و نه به جامعه خاصی مربوط می شود. فساد اداری، پدیده ای نوین نیست؛ پیدایش و گسترش آن، قدمتی به اندازه تاریخ اجتماعات بشری و تاریخ سازمانها و نهادها دارد. برخی از پژوهشگران، فساد اداری را «سرطان اجتماعی» نامیده اند. این پدیده، پیامدهای منفی بسیاری به همراه دارد از جمله اینکه بر رشد اقتصادی تاثیرگذار است. سرمایه گذاری خارجی را با مانع رو به رو می سازد. سطح سرمایه انسانی را کاهش می دهد و اعتماد نسبت به نهادهای دولتی و خصوصی را از بین می برد. یافته های این مقاله به شناسایی متغیرهای زمینه ساز، عوامل مؤثر، متغیرهای بازدارنده و پیامدها کاهش فساد اداری در سازمان های دولتی انجامیده است.

تاریخ دریافت: ۰۷ تیر ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری: ۲۸ شهریور ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش: ۲۷ آذر ۱۴۰۳

کلید واژه ها:

فساد اداری،
اخلاق،
متون اسلامی،
گزند تئوری

لطفاً به این مقاله استناد کنید (APA): رنجبر، حسین و ابراهیمی، مجتبی. (۱۴۰۴). ارائه مدلی در راستای پیشگیری و کاهش فساد اداری کارکنان و تاثیر آن بر عملکرد سازمان. فصلنامه مدیریت و چشم انداز آموزش، ۷(۱)، ۲۳۲-۲۵۵.

 <https://doi.org/10.22034/jmep.2024.465868.1392>

Authors retain the copyright and full publishing rights.

Published by Research Center of Resource Management Studies and Knowledge-Based Business. This article is an open access article licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

ناشر: مرکز پژوهشی مطالعات مدیریت منابع و کسب و کار دانش محور

نویسنده مسئول: حسین رنجبر

ایمیل: hranjbar95@gmail.com

مقدمه

کاربرد اخلاق در عرصه سازمان‌های دولتی همواره مورد اهتمام جوامع از جمله جامعه اسلامی بوده است. با توجه به اهمیت و ورود اخلاق به این عرصه و نیز به ضرورت به سر بردن در عصر بحران اخلاقی و کاهش شدید اعتماد مردم نسبت به رعایت جنبه‌های قانونی و اصول اخلاقی توسط مدیران و سازمان‌ها تحقیق حاضر جستار گونه‌ای است. فساد اداری از جمله پدیده‌های سازمانی است که روند توسعه کشورها را به طور چشمگیر بامشکل رو برو می‌سازد و در خصوص فساد اداری اصولاً تعریف قابل قبول همگانی وجود ندارد و معمولاً به گونه‌های متفاوتی با موضوع فساد اداری برخورد می‌شود برخی فساد اداری را سوء استفاده از موقعیت و جایگاه اداری برای مقاصد مشخصی دانسته‌اند، گروه دیگری رشوه‌گیری و پنهان کاری را فساد نامگذاری کرده‌اند وعده‌ای نیز هرگونه ارتباط و رد و بدل کردن منابع و امکانات برای انجام امور غیر قانونی را در سازمان‌ها فساد اداری تعریف کرده‌اند. اما آنچه در تمامی این تعاریف مشترک است نوعی هنجار شکنی و تخطی از هنجارهای اخلاقی و قانونی در عملکرد اداری و سازمانی است و از این روست که فساد اداری و تعریف آن تابعی از هنجارهای مورد قبول در هر جامعه و فرهنگ می‌شود.

در عصر کنونی، بسیاری از فیلسوفان علم و این تکیه تاکید دارند که هر جامعه نیازمند مجموعه دانشی است که متناسب با حافظه تاریخی، فرهنگی و به طور کلی سازگار با محیط زندگی آن جامعه باشد. براین اساس، جهانشمول بودن بسیاری از تئوری‌ها، نه تنها در حوزه علم الاجتماع و علوم انسانی، بلکه در حوزه علوم فیزیکی و مادی نیز زیر سؤال رفته است. در این میان، کشورهای اسلامی با داشتن فلسفه زندگی خاص و فرهنگ متفاوت با دیگر کشورها به طوری خاص خود نیاز دارد. به همین صورت، جوامع اسلامی نیز در حوزه مدیریت جامعه به طور اعم و مدیریت سازمان به طور اخص نیازمند تئوری‌های بومی اسلامی متناسب با مبانی علوم دینی است (Danaei Fard, 2018).

ارائه بهینه خدمات عمومی مستلزم وجود سازمان‌هایی است که مجهز به نظام اداری سالمند. این سازمان‌ها قادر به تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی‌های درست به جا و مناسب بوده و در ارائه خدمات به نحو اثربخش و کارآمد عمل می‌کند. فساد اداری یک معضل جهانی است و بزرگترین مانع در برابر اصلاحات و بزرگترین سد در مقابل پیشرفت و ترقی در هر کشور می‌باشد (Salehi, 2020: 112).

فساد اعتماد مردم به دولت را خدشه دار می‌سازد و ثبات سیاسی و هنجارهای فرهنگی و ملی و اجتماعی را متزلزل نموده و با تخریب رقابت منصفانه در بازار کار و تخصیص ناکارآمد منابع مانع رشد اقتصادی می‌شود. لذا اعتماد عمومی یکی از سرمایه‌های اجتماعی است که وحدت را در سیستم‌های اجتماعی ایجاد و حفظ نموده و ارزشهای دموکراتیک را پرورش می‌دهد. اعتماد عمومی بعنوان یکی از ارکان حاکمیت هر نظام سیاسی و مبنای مقبولیت آن، اتکال متقابل دولت و ملت را تحکیم می‌بخشد، حال آنکه وظیفه دولت مدیریت صحیح این اعتماد عمومی و افزایش میزان آن است. فساد اداری نابسامانی‌های بسیاری برای جوامع بشری به دنبال داشته و جنگ‌های پی در پی، خشونت‌ها و قیام علیه تمدنهای حاکم، از بین رفتن سازمانها و در هم ریختن جوامع ناشی از فساد بوده است. به عبارتی فساد پاداشی نامشروع است که برای ورود فرد متخلف به تخلف از وظیفه، تخصیص داده می‌شود.

اندازه‌گیری فساد و ارائه آن در جوامع از این جهت مهم است که کشورها را در جریان میزان فعالیت‌های غیرقانونی موجود در جامعه قرار می‌دهد و آنها را به سمت مبارزه مؤثرتر با فساد سوق می‌دهد، زیرا وجود فساد در جامعه پیامدهای

منفی بسیاری به همراه دارد، از جمله: جلوگیری از توسعه اقتصادی، بی اثر کردن سیاستهای اصلاحی، مختل کردن توسعه سیاسی و جلوگیری از نوسازی اجتماعی. بنابراین، اندازه گیری فساد در جوامع یکی از راههایی است که موجب ایجاد انگیزه برای مقابله و مبارزه با آن می شود (Gholami, 2019).

فساد، از عوامل اصلی بازماندن نهادها و جوامع از دستیابی به اهداف، و از موانع اساسی رشد و تکامل آنها به شمار می آید. به همین دلیل، همواره کسانی که به فکر سلامت نظام اجتماعی بشر و رشد و تکامل آن بوده اند، در اندیشه پیش گیری و مبارزه با این پدیده شوم اجتماعی افتاده اند با وجود اینکه فساد و جرائم مربوط به آن در بسیاری از کشورهای دنیا وجود دارد اما این آسیب اجتماعی بزرگ در کشورهای جهان سوم نمود بیشتری دارد. موضوع فساد در کشورمان همواره یکی از مهم ترین دغدغه های مسئولان عالی رتبه به خصوص مقام معظم رهبری بوده و به دستور ایشان شعبه های ویژه ای برای رسیدگی به جرائم آن تشکیل شده است. مبارزه با فساد (که در واقع بخش مهمی از تلاش برای اداره مؤثر و کارآمد جامعه است) به شناخت دقیق عوامل مختلف و ریشه های آن بستگی دارد.

اگر در نظام اداری هدف دستیابی به سلامت کامل باشد می بایست عوامل مختلف تاثیرگذار بر آن مورد توجه قرار گیرد (Hosseini, Majidi, Ahadi Sadeh, 2020: 92).

جست و جوی راهکارهای دینی و ارزشی برای مبارزه با فساد اداری، از آن رو اهمیت دارد که جامعه ما جامعه ای اسلامی است و در چنین جامعه ای، الگوها و راه حل هایی می توانند پاسخ گو باشند که با فرهنگ و ارزش های حاکم بر آن تناسب و سازگاری داشته، و به عبارت بهتر، از ارزش های دینی و اسلامی نشئت گرفته باشند. لذا در این پژوهش با تتبع در آیات و روایات به دنبال راه های درمان و به عبارت دیگر، راهکارهای مبارزه با فساد اداری هستیم که تحت یک مدل جامع ارائه می شود. بنابراین سؤال اصلی این پژوهش این است که الگوی مناسب که شامل مؤلفه ها و شاخص های کاهش فساد اداری می باشد در سازمانهای اداری کدام است؟

مبانی نظری

مفهوم شناسی اخلاق

واژه اخلاق جمع «خلق» در لغت به معانی گوناگونی همچون ویژگی ذاتی، حالت طبیعی، خوی، فطرت، جوهره، (Azar, 2015). درک آنچه رفتار اخلاقی در محیط کسب و کار را تشکیل می دهد در طول زمان تغییر عمیقی را تجربه کرده است (McWilliams, 2006؛ Melnyk & et al, 2003؛ Metwally & et al, 2019). در حالی که برای مدت ها، تطبیق انحصارهایی که سازمان های عمومی ایجاد می کنند با مقررات قانونی حاکم بر آنها دغدغه اصلی رفتار اخلاقی حرفه ای بود (Goebel & et al, 2012) اما امروزه رفتارهای اخلاقی فراتر از انطباق صرف قانونی است و بر اساس انتظارات شکل می گیرد (Maignan & et al, 2002). فرهنگ اخلاقی جزء اصلی فرهنگ سازمانی است. فرهنگ اخلاقی دیدگاه کارکنان را در مورد جدیت اجرای منشور اخلاقی و میزان همسویی منشور اخلاقی با اخلاق حرفه ای ارزیابی می کند (Valentine & et al, 2013). همچنین کارمندان نیز ترجیح می دهند برای شرکت هایی با شفافیت و هنجارهای اخلاقی کار کنند (Treviño & Nelson, 2016). بنابراین، افراد شرکت هایی را ترجیح می دهند که اخلاق در آنها نهادینه شده باشند (Garavan & McGuire, 2010). اگر ادراک کارکنان از اخلاق پایین باشد، منجر به تعارض عمومی می شود

که منجر به جابجایی کارکنان خواهد شد (Kancharla & Dadhich, 2021:3). مطالعات تجربی توسط پتیجان و همکاران (۲۰۰۸) نیز نشان می‌دهد که باورهای مربوط به اخلاق سازمانی به طور مثبت با قصد ماندن در سازمان مرتبط است. بعلاوه ادراک مثبت کارکنان از رفتار اخلاقی رهبری سازمان بر رفتار مثبت کارکنان در محیط کار تأثیر می‌گذارد (Dadhich & Bhal, 2008) و ادراک منفی منجر به افشاگری در سازمان می‌شود (Bhal & Dadhich, 2011). ادراکات منفی کارکنان از فرهنگ اخلاقی، ارتباط مثبتی با حمایت اجتماعی خواهد داشت که منجر به رفتار افشاگر می‌شود (Ahmad & et al, 2014; Cassematis, P.G. and Wortley, 2013). کارکنانی که فرهنگ اخلاقی مساعدتری دارند، احتمالاً تعارضات موجود در ارزش‌های اخلاقی را بهتر درک می‌کنند (Watts & Buckley, 2017). بدین ترتیب که اگر درک یک کارمند از اخلاق پایین باشد، منجر به تعارض عمومی می‌شود که بیشتر منجر به اقداماتی برای کاهش ناراحتی می‌شود. اگر درک فرهنگ اخلاقی قوی باشد، تعارضات فی مابین واحدها نیز از بین خواهد رفت (Valentine & et al, 2013).

فساد در قرآن کریم و روایات

واژه فساد در لغت از ریشه فسد به معنای تباهی است به تعبیر این ایجاد اختلال ممکن است در وجود خارجی یا اعمال و امور انسانی یا احکام و قوانین الهی باشد که منجر به بطلان تغییر و نابودی آن می‌گردد ایجاد خلل و نابسامانی در نظم و اعتدال اشیاست (Javadi Amoli, 2011)

فساد اداری

فساد یکی از پدیده‌های جهانی است که از دیرباز با پیدایش شکل‌های اولیه حکومت وجود داشته است و عاملی مهم در ایجاد آسیب و ضرر به سیاستها و منافع عمومی تلقی می‌شود فساد، میزان اعمال قدرت عمومی برای منافع شخصی، اعم از فساد خرد و کلان، همچنین تصرف دولت توسط نخبگان و منافع شخصی تعریف شده است. فساد بیشتر به شکل رشوه و اخاذی صورت می‌گیرد؛ اما شامل سو استفاده از اطلاعات داخلی، کلاه برداری در تدارکات، اختلاس پول عمومی و پولشویی نیاز است (Hawizi, 2017)

مساله فساد را یک مساله پیچیده و مبهم می‌توان تلقی کرد که به رفتارهای انحرافی بروکراتها اشاره دارد و سرمنشأ آن سرپیچی از هنجارهای فرهنگی و اجتماعی یا تخطی از انتظارات شهروندان است. عوامل و زمینه‌های گوناگونی وجود دارد که می‌تواند موجب پیدایش و گسترش و ترویج فساد اداری به صورت بالقوه و بالفعل شوند. بر مبنای این عوامل و زمینه‌ها می‌توان راه‌هایی که اثربخشی بیشتری در کاهش و حذف پدیده فساد اداری در سازمانها دارند، شناسایی شوند (Ghasemi, Montazeri, 2018)

عدالت و ظلم ستیزی

از نگاه قرآن، فرد و جامعه‌ای که از عدالت برخوردار نیست به انسان لالی می‌ماند که افزون بر آن که نمی‌تواند سخن بگوید بسی ناتوان است و قدرت دست یافتن به روزی خود را ندارد و سر بار دیگران است و در پی هر کاری که برآید، نومید، شکست خورده و بدون دست یابی به نتیجه‌ای، باز خواهد گشت. خداوند متعال در قرآن کریم، در این باره

فرموده است: «وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ» (Nahal, 76).

بهبود سلامت اداری و کاهش فساد اداری امری زمان‌بر و مستمر است و با اقدامات مقطعی نمی‌توان از فساد اداری پیش‌گیری نمود. امر به معروف و نهی از منکر این ویژگی را دارد که اگر در سازمانی عملی شود، بهبود مستمر در سازمان رخ می‌دهد چرا که افراد پیوسته اشکالات یکدیگر را گوشزد می‌کنند و آنان نیز درصدد برطرف کردن خطاهای خود برمی‌آیند.

پیشینه تحقیق

Perleman et al. (2024) پژوهشی با عنوان "به سوی چارچوب فرهنگ اخلاق سازمانی: تجزیه و تحلیل داده‌های نظرسنجی از مدیران دولت محلی" انجام دادند. این تحقیق به بررسی این موضوع می‌پردازد که مدیران دولتی در مورد عناصر یک فرهنگ سازمانی اخلاقی چگونه می‌اندیشند. این پژوهش چارچوب فرهنگ اخلاق سازمانی را مشتمل بر نظرسنجی از مدیران پیشنهاد می‌دهد. نتایج نظرسنجی نیاز به اولویت بندی بیشتر در مدیریت دولتی در زمینه اخلاق و فرهنگ سازمانی را نشان می‌دهد.

Ratmeno et al. (2022) پژوهشی با "بررسی نظریه الماس تقلب از طریق متغیرهای فرهنگ اخلاقی: مورد مطالعه بانک‌های اندونزی" انجام دادند. این مطالعه از نمونه بانک‌های اندونزی، با بررسی نقش تعدیل‌کننده فرهنگ اخلاقی در تأثیرگذاری بر کلاهبرداری شغلی انجام گرفته است. داده‌های اولیه با استفاده از روش پیمایشی شامل ۳۵۵ کارمند از ۱۵ بزرگ‌ترین بانک‌ها در اندونزی جمع‌آوری شد. نتایج حکایت از آن دارد که فرهنگ اخلاقی قوی می‌تواند رابطه مثبت بین دو خطر تقلب و کلاهبرداری شغلی را تضعیف نماید. یافته‌های مقاله ما حاکی از آن است که سازمان‌هایی که با خطر قابل توجه تقلب مواجه هستند، باید در تقویت فرهنگ اخلاقی سرمایه‌گذاری کنند، زیرا می‌تواند دو عامل از چهار عامل خطر تقلب را کاهش دهد.

۱,۱ (پژوهشی با عنوان "ارائه مدل ساختاری عوامل پیشگیری فساد اداری" انجام دادند. هدف اصلی پژوهش حاضر ارائه مدل جامع ساختاری از عوامل مؤثر در پیشگیری فساد اداری دستگاه‌های آموزشی می‌باشد. این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی- توسعه‌ای و به لحاظ اجرا آمیخته - اکتشافی است. جامعه آماری در سطح کیفی، خبرگان دانشگاه‌های تهران و در سطح کمی شامل کارکنان، کارشناسان و مدیران دانشگاه‌های تهران است. برای گردآوری داده‌ها در مرحله کیفی، از مصاحبه نیمه باز با خبرگان به روش دلفی در دو دور و در مرحله کمی، از پرسشنامه برای نظرسنجی از کارکنان استفاده شده است. جهت دستیابی به میزان اعتبار همگرا و همبستگی داده‌های جمع‌آوری شده از آزمون‌های پایایی مرکب و میانگین واریانس استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داده است مدل ISM تحقیق برای عوامل مؤثر در پیشگیری فساد اداری دستگاه‌های آموزشی در بالاترین سطح، عوامل فردی و عوامل سازمانی قرار گرفته است. در سطح دوم، عوامل مدیریتی، عوامل فرهنگی و عوامل سیاسی قرار داشته و در سطح سوم، عوامل قضایی (قانونی) قرار دارد. بنابراین تمامی عوامل

اثرگذار بر پیشگیری از فساد اداری دستگاه‌های آموزشی از وضعیت مطلوبی برخوردار اند. در حالی که (عوامل مدیریتی) وضعیت مناسبی ندارند.

1.2 Gholami (2019) پژوهشی با عنوان عاطفه غلامی (۱۳۹۹) "بررسی سنجش فساد اداری و اقتصادی"
انجام دادند. در دهه‌های اخیر در بسیاری از رسانه‌ها و حتی سخنان مقام‌های کشور، استنادهای قابل توجهی به فساد و نحوه اندازه‌گیری آن شده است، به طوری که در چند دهه اخیر بسیاری از سازمان‌ها از جمله: سازمان شفافیت بین‌المللی، بنیاد برتلسمن، بنیاد خانه آزادی، مؤسسه اکونومیست و... با استفاده از پارامترهای مختلفی از جمله: پاسخگویی دولت، میزان رشوه و... فساد را اندازه‌گیری می‌کنند و برای آن شاخص‌هایی ارائه می‌دهند. در این بین، برخی بر این باورند که شاخص‌های ارائه شده از سوی این سازمان‌ها با نگاه سیاسی و جانب‌دارانه‌ای رتبه‌بندی کشورها را انجام می‌دهند نه با واقعیت‌های موجود در مورد فساد، از این رو، یکی از راهکارهای موجود، بومی‌سازی شاخص ادارک فساد در کشور است.

Ghafari et al. (2016) پژوهشی با عنوان (۱۳۹۵) "حکومت امام علی و مبارزه عملی با فساد" انجام دادند. هدف این تحقیق پاسخ به این سؤال اصلی است که امام علی (علیه السلام) طی دوران حکومت خود با استفاده از چه ابزارهایی عملاً با فساد مبارزه می‌کردند؟ نگارنده ابتدا فساد را از دیدگاه‌های گوناگون از جمله فساد اقتصادی، اخلاقی و اداری تقسیم نموده و برای هر مورد راهکارهای عملی آن حضرت را تبیین نموده است.

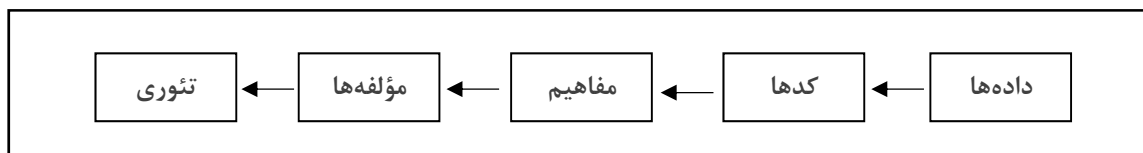
Rahimian (2014) پژوهشی با عنوان "بررسی فساد و راههای مبارزه با آن" انجام دادند. در پژوهش فساد اقتصادی و مالی از مشکلات بسیار جدی است که امروزه در سازمانها و شرکتهای گوناگون مشاهده می‌شود و مسئله‌ای جهانی است. دور شدن از اخلاقیات و پر اهمیت گردیدن مادیات موجب افزایش روزافزون فساد در دنیای اقتصاد شده است. در این پژوهش سعی شده مسئله فساد و عواملی که به آن فساد اقتصادی می‌گویند مورد بررسی قرار گیرد و همچنین پیامدها و نتایجی که فساد در پی خواهد داشت مطرح می‌شود.

Shams et al. (2011) پژوهشی با عنوان "راه کارهای مبارزه با فساد اداری بر اساس ارزش‌های اسلامی" انجام دادند. در این پژوهش از روش استنباطی با رعایت اصل احتیاط در پژوهش‌های دینی استفاده شده است. بر اساس مطالعات انجام‌شده، انحصارگرایی، عدم پاسخ‌گویی، فقدان شایسته‌سالاری در گزینش‌ها، نبود مسئولیت‌پذیری اجتماعی در شهروندان، و نبود شفافیت در نظام اداری، عوامل گلوگاهی فساد اداری‌اند.

روش تحقیق

در این پژوهش جهت دستیابی به هدف تحقیق از روش پژوهش کیفی استفاده خواهد شد. تحقیق حاضر از لحاظ هدف، توسعه‌ای است چرا که در جهت تبیین الگوی کاهش فساد اداری در سازمان‌های عمومی گام بر می‌دارد. گردآوری داده‌ها در این نوشتار نیز با استفاده از بررسی مطالعات کتابخانه‌ای بوده و بدین صورت داده‌های کیفی مورد جمع‌آوری قرار خواهند گرفت. همچنین این پژوهش از حیث نوع روش، در دسته مطالعات توصیفی-اکتشافی قرار می‌گیرد؛ بعلاوه شیوه اجرای کیفی پژوهش از روش گروند تئوری جهت تجزیه و تحلیل داده‌های گردآوری شده استفاده شده است.

لازم به ذکر است که در جریان این رمز گذاری‌ها، پژوهشگر با استفاده از نمونه گیری نظری وبا توجه به مفاهیم پدیدار شده از دل داده‌ها، به گردآوری داده‌ها در مورد افراد، رخدادها وموقعیت های مختلفی می‌پردازد که تصویر غنی تری از مفاهیم ومقوله های حاصل، فراهم خواهند کرد. در خاتمه، با استفاده از نرم افزار مکس کیودا، رمز گذاری انتخابی مقوله‌ها پالایش می‌شوند و با طی این فرایندها در نهایت، چارچوبی نظری پدیدار می‌شوند (Strauss and Corbin, 2011) این روند در شکل زیر نشان داد شده است:

شکل ۱: مدل فرایند اجرای گراند تئوری (Danai fard, 2018)

یافته‌ها پژوهش

تعریف سؤالات پژوهش و انتخاب معیارها

در مرحله نخست این پژوهش مساله تحقیق بصورت دقیق تبیین شده و سؤالات تحقیق بدین ترتیب مشخص گردیده است:

- ۱- متغیرهای بازدارنده کاهش فساد اداری در سازمان‌های دولتی کدام است؟
- ۲- عوامل مؤثر بر کاهش فساد اداری در سازمان‌های دولتی کدام است؟
- ۳- متغیرهای زمینه ساز کاهش فساد اداری در سازمان‌های دولتی کدام است؟
- ۴- پیامدهای کاهش فساد اداری در سازمان‌های دولتی کدام است؟

مراحل انجام تحقیق

تعیین موضوع (واژه شناسی)

اولین گام در نظریه داده بنیاد تعیین (موضوع) مورد تحقیق است. هدف این پژوهش بکار گیری نظریه داده بنیاد در تحقیقات اسلامی است طراحی مدل جامع جهت مبارزه با فساد اداری در دستگاه‌های اجرایی با رویکرد مدیریت اسلامی به عنوان مورد کاوی در نظر گرفته شده است:

برای وصول به این هدف، مطالعات زمینه‌ای وسیعی انجام شد. با فضیله‌های حوزه علمی و اساتید دانشگاه - که تجربه و تخصص لازم در علوم قرآن و حدیث و مباحث مدیریتی برخوردار بودند - مصاحبه صورت گرفت. فساد یکی از مظاهر رفتار ضد اجتماعی است که مزایایی را خارج از قاعده و برخلاف هنجارهای اخلاقی و قانونی به مرتکبین خود می‌دهد و در مقابل قدرت بهبود شرایط زندگی سایرین را تضعیف می‌کند (Rabiei, 2019:12). با بررسی اجمالی در آیات قرآن و روایات معصومین مشخص می‌شود که، فساد چیزی است که به نابودی دنیا و آخرت می‌انجامد، و تشخیص گونه‌های آن با استفاده از عقل و دستورات شرع انجام می‌پذیرد. در قرآن کریم، آیاتی که فساد را

بیان می‌نماید، بیشتر به تبیین برخی از مصداق‌های فساد پرداخته و هیچ یک از آیات در صدد حصر معنای فساد و در مقام تفسیر مفهوم نمی‌باشند، بنابراین تمام نابسامانی‌هایی که در کارها ایجاد می‌گردد، و همه افراط و تفریط‌ها در کل مسائل فردی و اجتماعی، مصداق فساد است در قرآن مجید نیز در بسیاری از موارد فساد و صلاح در برابر یکدیگر قرار گرفته‌اند. «الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ» (Shora, 152) آن‌ها که در زمین فساد می‌کنند و اصلاح نمی‌کنند. در بعضی از موارد ایمان و عمل صالح را در برابر فساد قرار داده است. «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ» (P:27) آیا آن‌ها را که ایمان و عمل صالح بجا آوردند همانند مفسدان فی‌الارض قرار دهیم. (Makarem Shirazi, 2008:1) در بسیاری از آیات قرآن، فساد با کلمه فی‌الارض، همراه ذکر شده که نشان می‌دهد، نظر به جنبه‌های اجتماعی مسئله است. این تعبیر در بیست و چند مورد از قرآن به چشم می‌خورد. از مجموع این آیات که در سوره‌های مختلف قرآن آمده به خوبی استفاده می‌شود که فساد به طور کلی، یا فساد فی‌الارض یک معنی بسیار وسیع دارد که بزرگ‌ترین جنایات همچون جنایات فرعون و سایر جباران، و کارهای کمتر از آن را و حتی گناهان همچون کم‌فروشی و تقلب در معامله را شامل می‌شود، و البته با توجه به مفهوم وسیع فساد که هر گونه خروج از حد اعتدال را شامل می‌شود، این وسعت کاملاً قابل درک است. ضمناً تعبیر به فساد فی‌الارض ما را به یک واقعیت در زندگی اجتماعی انسان‌ها رهنمون می‌شود و آن این که مفساد اجتماعی، معمولاً موضعی نخواهند بود و در یک منطقه نمی‌توان آن‌ها را محصور ساخت، بلکه در سطح اجتماع و در روی زمین گسترش پیدا می‌کنند و از یک گروه به گروه دیگر سرایت خواهد کرد. (Makarem Shirazi, 2008:).

مرحله دوم: جمع آوری داده‌ها

در اغلب تحقیقات، قبل از جمع آوری داده‌ها، متغیرها، روابط حتی نتایج، تعریف شده و طرح تحقیقی متضمن مقصود است. در حالی که در نظریه داده بنیاد، نمونه برداری با فرآیند حس عام وبا داده‌هایی که تأمین کننده اطلاعات اولیه هستند آغاز می‌شود که از آن می‌توان به عنوان نمونه برداری تئوریک (جهت دار) نام برد. (Soto, 1992) در نظریه داده‌ها بنیاد تحقیق با یک تئوری و سپس اثبات آن آغاز نمی‌شود، بلکه روند تحقیق، با یک حوزه مطالعاتی شروع گردیده و به تدریج موارد مرتبط پدیدار می‌گردد. (Akhwan, 2005: p14) در این روش تحقیق، پژوهش گر با گردآوری نظام مند داده‌ها از مصاحبه، مشاهده، اسناد و مدارک و... سعی می‌کند جوانب بالقوه مرتبط با موضوع را شناسایی کند. در این روش برخلاف روش‌های مرسوم برای جلوگیری از بروز هرگونه سوگیری و نتیجه گیری زود هنگام درباره موضوع پژوهش از ادبیات و نظریه‌های موجود در گام‌های آغازین پژوهش استفاده نمی‌شود. جمع آوری داده‌ها روندی کاملاً انعطاف پذیر است. مصاحبه‌ها، مشاهدات، بررسی اسناد موجود، فیلم‌ها و... از جمله منابع مطلوب برای جمع آوری داده‌ها هستند. متون اسلامی، چه به عنوان اسناد و مدارک و چه به عنوان یادداشت‌های حاصله از مصاحبه و مشاهده کاتبان وحی و حدیث، در نظر شوند. منابع بسیار ارزشمند و ذی قیمتی هستند که زمینه مناسب برای جمع آوری اطلاعات محسوب می‌شوند. با این تفاوت که آیات قرآن هم ریشه وحیانی دارند و هم در مراحل دریافت، کتابت و انتشار، از مصونیت کامل برخوردارند. احادیث و روایات نیز اگر در کتابت و انتقال و برداشت، خطاهای بشری در امان مانده باشند، منشاء آن معصوم بوده منطبق با وحی الهی است. از این رو، در این تحقیق منبع جمع آوری داده‌های ما، قرآن کریم و احادیثی بوده

است که از حیث سند، معتبر بوده و در برداشت مفهومی، با تست خبرگی اعتبار سنجی شده است. برای جمع آوری اطلاعات، نهج البلاغه و غررالحکم که مجموعه بیانات و نوشته‌های امام علی (ع) است، به منزله منابع اصلی تحقیق در نظر گرفته شد.

مرحله سوم: کد گذاری باز

در این مرحله، براساس روش مرسوم در نظریه داده‌ها بنیاد، به هر یک از اجزاء، عنوان و برجسی داده می‌شود. این عنوان، که اصطلاحاً به آن (کد) گفته می‌شود باید گویای محتوای داده باشد، به طور که محقق و خواننده، با مشاهده این عنوان و تیترا تا حدود زیادی به مفهوم جملات پی ببرند (Miles, 2002: 51). در اجرای این مرحله، آیات و احادیث جمع آوری شده در جدولی خلاصه گردید و در دو مرحله برای هر یک از آنها عنوان مناسبی برگزیده شد. مرحله اول توسط محقق و مرحله دوم از سوی کارشناسان حوزوی، عناوین مشترک تثبیت و عناوین متفاوت یا مغایر با یکدیگر، با مصاحبه و تبادل نظر، اصلاح گردید. نمونه‌ای از جدول کد گذاری باز در جدول شماره ... آمده است:

جدول ۱. کد گذاری باز

شناسه	ترجمه حدیث (داده)	کد
R1	«قُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ» (شوری: ۱۵) «بگو به کتاب‌هایی که خدا نازل کرده ایمان دارم و مأمورم در میان شما به عدالت رفتار کنم»	عدالت توزیعی
R2	: «وَأَنَّ حَكْمَتَ فَاحِكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ» (مائده: ۴۲) هرگاه قضاوت نمودی، در میان ایشان به عدالت داوری کن که خداوند، عدالت پیشگان را دوست دارد.	دادگر
R3	«عَدْلٌ سَاعَةٌ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَبْعِينَ سَنَةً» (رسول اکرم (ص) یک ساعت عدالت کردن بهتر از عبادت ۷۰ سال است	عدالت محوری
R4	«إِنَّ النَّاسَ يَسْتَعْتُونَ إِذَا عُدِلَ بَيْنَهُمْ» (امام صادق (ع)) اگر در میان مردم به عدالت رفتار شود، همه بی نیاز می‌گردند.	عدالت مرادده‌ای
R5	«... لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنْ اللَّهُ كَانَ عَفُورًا رَحِيمًا». (احزاب: ۲۴) هدف این است که خداوند صادقان را به خاطر صدقشان پاداش دهد، و منافقان را هرگاه اراده کند عذاب نماید یا (اگر توبه کنند) توبه آن‌ها را بپذیرد، چرا که خداوند آمرزنده و رحیم است.	صادق
R6	«وَاللَّهُ مَا مُعَاوِيَةُ بِأَدَهِي مَنِيَّ وَ لَكِنَّهُ يَغْدِرُ وَ يَفْجُرُ وَ لَوْ لَا كَرَاهِيَةُ الْعَدْرِ لَكُنْتُ مِنَ ادْهَى النَّاسِ» (خطبه ۱۹۸) قسم به خدا معاویه از من سیاستمدارتر نیست ولی او نیرنگ می‌زند و مرتکب گناه می‌شود، اگر نیرنگ خصلت زشتی نبود من سیاست‌مدارترین مردم بودم.	درستی
R7	«إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَمْ يَبْعَثْ نَبِيًّا إِلَّا بِصِدْقِ الْحَدِيثِ وَأَدَاءِ الْأَمَانَةِ إِلَى الْبَرِّ وَالْفَاجِرِ» (امام صادق (ع)) خداوند متعال هیچ پیامبری را مبعوث نکرد مگر به راستی در سخن گفتن و ادای امانت به نیکوکار و بدکار	راستگویی

پرهیز از دروغ	«جُعِلَتِ الْحَبَائِثُ كُلُّهَا فِي بَيْتٍ وَ جُعِلَ مِفْتَاحُهَا الْكُذِبُ»، امام حسن عسکری (ع) تمام پلیدی‌ها در اتاقی قرار داده شده و کلید آن اتاق، دروغ است.	R8
توجه	چنان از آنها دلجویی و به آنان توجه کن، مثل توجه پدر و مادر نسبت به فرزندشان. (نهج الباغه)	R9
تعریف و تمجید	از زیر دستان به بهترین نحو تعریف و تمجید کن، چرا که بیان رفتار خوب آنها موجب تحریک کار آنان به انجام کار بهتر و بیشتر می‌شود. (نهج الباغه)	R10
تشویق	با پاداش دادن به افراد درستکار، بدکاران را تنبیه کن (نهج الباغه)	R11
احسان	«إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ» (نحل: ۹۰). خداوند به عدل و احسان و بخشش به نزدیکان فرمان می‌دهد.	R12
عدم تکبر	«إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا» (نساء: ۳۶) در آیات قرآن از تفاخر و تکبر به عنوان موانع احسان مطرح شده است	R13
پرهیز از بدگمانی	«إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْكُذِبِ» (رسول اکرم (ص) از گمان بد به پرهیزید که گمان بد، بدترین نوع دروغ است	R14
تخلق به حسن ظن	«حُسْنُ الظَّنِّ بِاللَّهِ أَنْ لَا تَرْجُوَ إِلَّا اللَّهَ وَ لَا تَخَافُ إِلَّا ذَنْبَكَ» (امام صادق (ع) حسن ظن به خداوند این است که تنها به خدا امید داشته باشی و جز از گناهت نترسی.	R15
پرهیز از بدگمانی	«إِيَّاكَ أَنْ تُسِيَءَ الظَّنَّ فَإِنَّ سُوءَ الظَّنِّ يُفْسِدُ الْعِبَادَةَ وَ يُعْظِمُ الْوِزْرَ» (امام علی (ع) از گمان بد دوری کنید زیرا بدگمانی (اثر) عبادت را از بین می‌برد و گناه (انسان) را بزرگ می‌سازد	R16
صبوری	امام علی (ع): آله الریاسه سعه الصدر. وسيله و ابزار ریاست سعه صدر است.	R17
اولویت بندی	امام علی (ع) به مالک اشتر: یا مالک!... و امض کلک یوم عمله فان لكل یوم مافیه. کار هر روز را در همان روز انجام بده زیرا هر روز کاری مخصوص به خود دارد.	R18
اجتناب از شتاب زدگی و سستی	امام علی: ایاک و العجله با الامور قبل أوانها و التسقط فیها عند امکانها. پرهیز از شتاب در انجام کارها قبل از رسیدن وقتش و سستی و اهمال در کارها آنگاه که انجام کاری ممکن است.	R19
آینده نگری	امام علی: امام علی (ع): اعقل الناس أنظرهم فی العواقب. خردمندترین مردم عاقبت اندیش ترین آن‌هاست.	R20
نظارت و کنترل	امام علی: ثم تفقد اعمالهم و ابعث العیون من اهل الصدق و الوفاء. با فرستادن مأموران مخفی که اهل راستی و وفاداری اند کارهای آنان را زیر نظر بگیر زیرا بازرسی مداوم و پنهانی تو سبب می‌شود که آنان به امانتداری و مدارا با مردم ترغیب شوند.	R21
خود کنترلی	امام علی: اجعل من نفسک علی نفسک رقیباً. از حوادث مراقبی بر خویشتن قرار ده.	R22
گزینش و انتخاب	امام علی: فول علی امورک خیرهم. بهترین‌ها را به امور مشاغل بگمار، بهترین‌ها در تخصص، تعهد، پاکی و صداقت، حیا و امانتداری.	R23
مشورت	امام علی: من شاور الرجال مشارکها فی عقولها	R24
برنامه ریزی	امام علی (ع) به مالک اشتر: یا مالک!... و امض کلک یوم عمله فان لكل یوم مافیه. کار هر روز را در	R25

	همان روز انجام بده زیرا هر روز کاری مخصوص به خود دارد.	
خادم	امام علی (ع) می فرماید: «السَّيِّدُ مَنْ تَحَمَّلَ الْمَوْئِنَةَ وَجَاءَ بِالْمَعُونَةِ؛ آقا و سرور کسی است که زحمت دیگران را به دوش می کشد و به آنان یاری می رساند».	R26
بزرگوار	امام علی (ع) می فرماید: «الاسياده لمن لا سقاء له؛ کسی که بخشنده‌گی ندارد، سیادت ندارد».	R27
تصمیم گیری	اذا اقترا العزم بالحزم كملت السعادة. وقتی تصمیم با دوراندیشی همراه شود سعادت کامل گردد نهج البلاغه	R28
قاطعیت	امام علی (ع) لا تجعلوا علمكم جهلا و يقينكم شكاً اذا علمتم فاعملوا واذا تيقنتم فاقدموا علم خود را به جهل و یقین خود را به شک تبدیل نکنید وقتی دانستید عمل کنید و زمانی که یقین کردید اقدام نمایید.	R29
سازماندهی	واجعل لكل انسان من خدمتك عملاً تأخذ به فانه احري الا يتواكلوا في خدمتك.	R30
انحصار طلبی و امتیاز خواهی	امام علی: ایاک والاستشار بما الناس فيه اسوه. از امتیاز خواهی و اختصاص دادن چیزی که مردم در آن سهیم اند بپرهیز	R31
دوری از طمع	«ما هدم الدين مثل البدع، ولا افسد الرجال مثل الطمع» امام علی (ع). هیچ چیزی مثل بدعت دین را خراب نمی کند و هیچ چیزی مثل طمع و آز مرد را فاسد نمی کند	R32
پرهیز از خیانت	والذين هم لاماناتهم وعهدهم راغون» (مؤمنون: ۸ و معارج: ۳۲) و (مؤمنان) کسانی هستند که مراقب امانت‌ها و عهد خویش باشند.	R33
امانت داری	«لا تنظروا الى كثيره صلاتهم و صومهم و اكثره الحج و المعروف، و طنطنهم بالليل، و لكن انظروا الى صديق الحديث و اداء الامانه» رسول اکرم (ص): برای امتحان مردم، نگاه به زیادی نماز و روزه آن‌ها و کثرت حج و نیکی کردن آن‌ها به مردم، و سر و صدای آن‌ها در عبادت شبانه نکنید، ولی نگاه به راست گویی و امانت داری آن‌ها کنید.	R34
بخشنده	«و يؤثرون على انفسهم و لو كان بهم خصاصة» (حشر: ۹) و دیگران را بر خویش ترجیح می دهند هر چند خود نیازمند باشند.	R35
انفاق	: «هدى للمنتفين الذين يؤمنون بالغيب و يقيمون الصلاة و مما رزقناهم ينفقون» (بقره: ۱ الی ۳) این کتابی است که پرهیز گاران را راهنماست، آنان که به غیب ایمان می آورند و نماز می گزارند و از آنچه روزیشان داده‌ایم انفاق می کنند	R36
قناعت	«عن أبي عبد الله عليه السلام قال من رضى من الله باليسير من المعاش رضى الله عنه باليسير من العمل» (امام صادق (ع) کسی که به رزق اندکی قانع باشد خدای متعال نیز به عمل اندکی از او راضی است.	R37
عدم اسراف	«... كلوا و اشربوا و لا تسرفوا انه لا يجب المسرفين» (اعراف: ۳۱) بخورید و بیاشامید ولی اسراف نکنید که خداوند، مسرفان را دوست ندارد.	R38
دوری از تبذیر	«ولا تبذر تبذيراً ان المبدرين كانوا اخوان الشياطين» (اسراء: ۲۷-۲۶) هیچ گونه تبذیر نکن چرا که تبذیر کنندگان، برادران شیاطینند.	R39
اندازه نگه	«يا عبید ان السرف یورث الفقر و ان الفصد یورث الغنی» (امام صادق (ع)) ای عبید! اسراف باعث فقر	R40

داشتن	می‌شود و میانه روی موجب بی‌نیازی می‌گردد.»	
از حد خارج نشدن	«الْإِسْرَافُ يُفْنِي الْجَزِيلَ» (امام علی (ع) اسراف، امکانات زیاد را نابود می‌سازد.	R41

مرحله چهارم: کدگذاری محوری

وظیفه محقق در این مرحله (دسته بندی و مقایسه) عناوین استخراج شده از داده‌ها است. این کار مستلزم صرف وقت و حوصله بسیار است، چرا که در ابتدا ارتباط بین آن‌ها، چندان آشکار نیست، در واقع محقق خود را، با انبوهی از داده‌ها خام روبه‌رو می‌بیند که چندان به هم ربطی ندارند اما به زودی پیوندهای نامرئی هویدا خواهد شد و زیبایی روش نظریه داده‌ها بنیاد در این مرحله نهفته است (Alwani, 2018). با مقایسه مفاهیم مختلف می‌توان زمینه‌های مشترک بیشتری را میان آن‌ها کشف کرد که امکان طبقه بندی مفاهیم مشابه در قالب طبقه بندی‌های یکسان را، فراهم خواهد ساخت پدیدآورندگان این نظریه، نام این فرایند مقایسه مستمر مفاهیم با یکدیگر را (روش مقایسه پایدار) یا (روش تطبیق امکان مداوم) نامیده‌اند. (Selden, 2005:119) با استفاده از تکنیک مقایسه پایدار، زمینه ظهور ابعاد مشترک مفاهیم که همان کدگذاری محوری است، امکان پذیر گردید. حاصل این مرحله از فرایند تحقیق شکل گیری (مؤلفه‌ها) است در جدول شماره ۲ آمده است.

جدول ۲. کدگذاری باز

مؤلفه‌ها	مفاهیم	شناسه
عدالت	عدالت توزیعی + دادگر + عدالت محوری + عدالت مراوده‌ای	R1+R2+R3+R4
صداقت	صادق + درستی + راستگویی + پرهیز از دروغ	R5+ R6+ R7+ R8
قدردانی	توجه + تعریف و تمجید + تشویق	R9+ R10+ R11
شرح صدر	احسان + عدم تکبر + تخلق به حسن ظن + پرهیز از بدگمانی + صبوری	R12+ R13+ R14+ R15+ R16+ R17
مدیریت زمان	اولویت بندی + اجتناب از شتاب زدگی و سستی + آینده نگری	R18+ R19+ R20
تدبیر	نظارت و بازرسی + خود کنترلی	R21+ R22
تخصص	برنامه ریزی + گزینش و انتخاب + مشورت	R23+R24+R25
سیادت	خدمت گذار + بزرگواری	R26+R27
دوراندیشی	تصمیم گیری + سازماندهی + قاطعیت	R28+ R29+ R30
تعهد	عدم انحصار طلبی و امتیاز خواهی + دوری از طمع + پرهیز از خیانت	R31+ R32+ R33+ R34
اِثَار	بخشنده + قناعت + گذشت + انفاق	R35+ R36+R37
صرفه جویی	اندازه نگه داشتن + عدم اسراف + دوری از تبذیر + میانه روی + از حد خارج نشدن	R38+ R39+R40+R41

مرحله پنجم: کد گذاری انتخابی

به عقیده استراوس، کد گذاری انتخابی عبارت است از سیستماتیک انتخاب مؤلفه‌های اصلی و ارتباط آنها با سایر مؤلفه‌ها، اعتبار بخشیدن به روابط و پر کردن جاهای خالی با مقولاتی که نیاز به اصلاح و گسترش بیشتر دارند (Traves, 1998:82)

در آخرین مرحله کد گذاری، که به کد گذاری انتخابی معروف است، پژوهش گر با توجه به مراحل قبلی، به استحکام بیشتر مفاهیم و مؤلفه‌ها می‌پردازد. در این مرحله در یک دسته بندی کلی تر، داده‌های سازماندهی شده در قالب مؤلفه‌های گوناگون و در ابعاد محدودتری دسته بندی می‌شوند (Alaan, 2003:14)

در مرحله کد گذاری انتخابی، وجوه مشترک مؤلفه‌های سرآمده از مراحل قبلی، شناسایی شدند و با توجه به اشتراکات آنها در دسته بندی کلی تر و محدودتری سامان دهی شدند. با وجود این، تعداد این ابعاد به ۲۴ مورد رسید. بدیهی است طراحی مدل مفهومی مشتمل بر این میزان متغیر، کار دشواری خواهد بود.

جدول ۳- مقوله‌ها و طبقات مربوط به عوامل

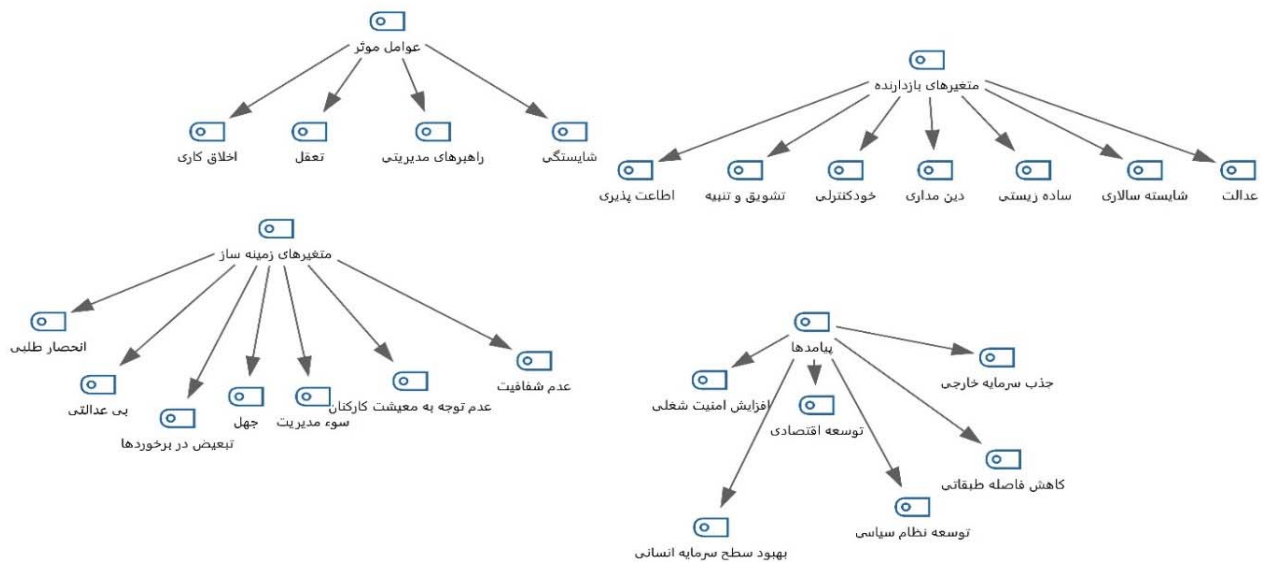
تعداد بخش‌های کد گذاری شده	کد گذاری محوری	کد گذاری انتخابی
5	راهبردهای مدیریتی	عوامل مؤثر
3	شایستگی	
3	تعقل	
4	اخلاق کاری	
5	جهل	متغیرهای زمینه ساز
5	توجه به معیشت کارکنان	
6	تبعیض در برخوردها	
6	بی عدالتی	
5	انحصار طلبی	
5	عدم شفافیت	
4	اطاعت پذیری	متغیرهای بازدارنده
2	دین مداری	
5	شایسته سالاری	
7	عدالت و انصاف	
5	ساده زیستی	
4	تشویق و تنبیه	
6	کاهش فاصله طبقاتی	پیامد
6	توسعه نظام سیاسی	
6	بهبود سطح سرمایه انسانی	

3	جذب سرمایه خارجی	
3	افزایش امنیت شغلی	
4	توسعه اقتصادی	

۱،۱ نمودارهای سلسله مراتبی درختی

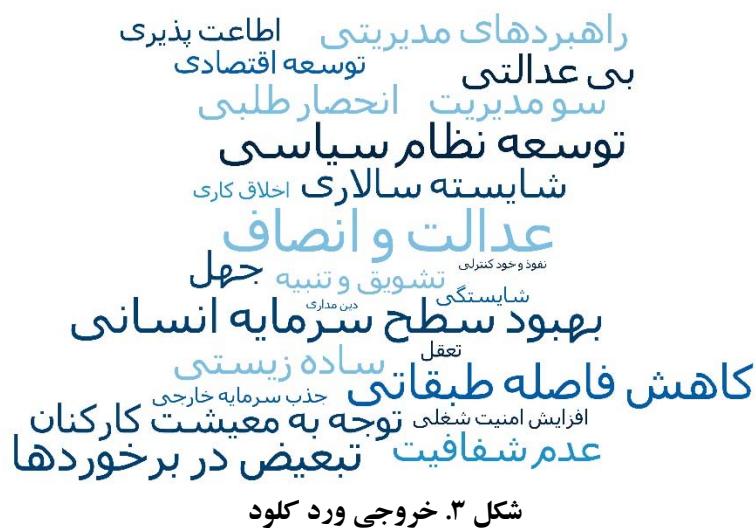
یکی از خروجی‌های مهم در نرم افزار مکس کیودا، نمودارهای سلسله مراتبی است. در این بخش برای همه عوامل ذکر شده به صورت نمودار درختی، این نمودار ارائه شده است.

نمودار سلسله مراتبی

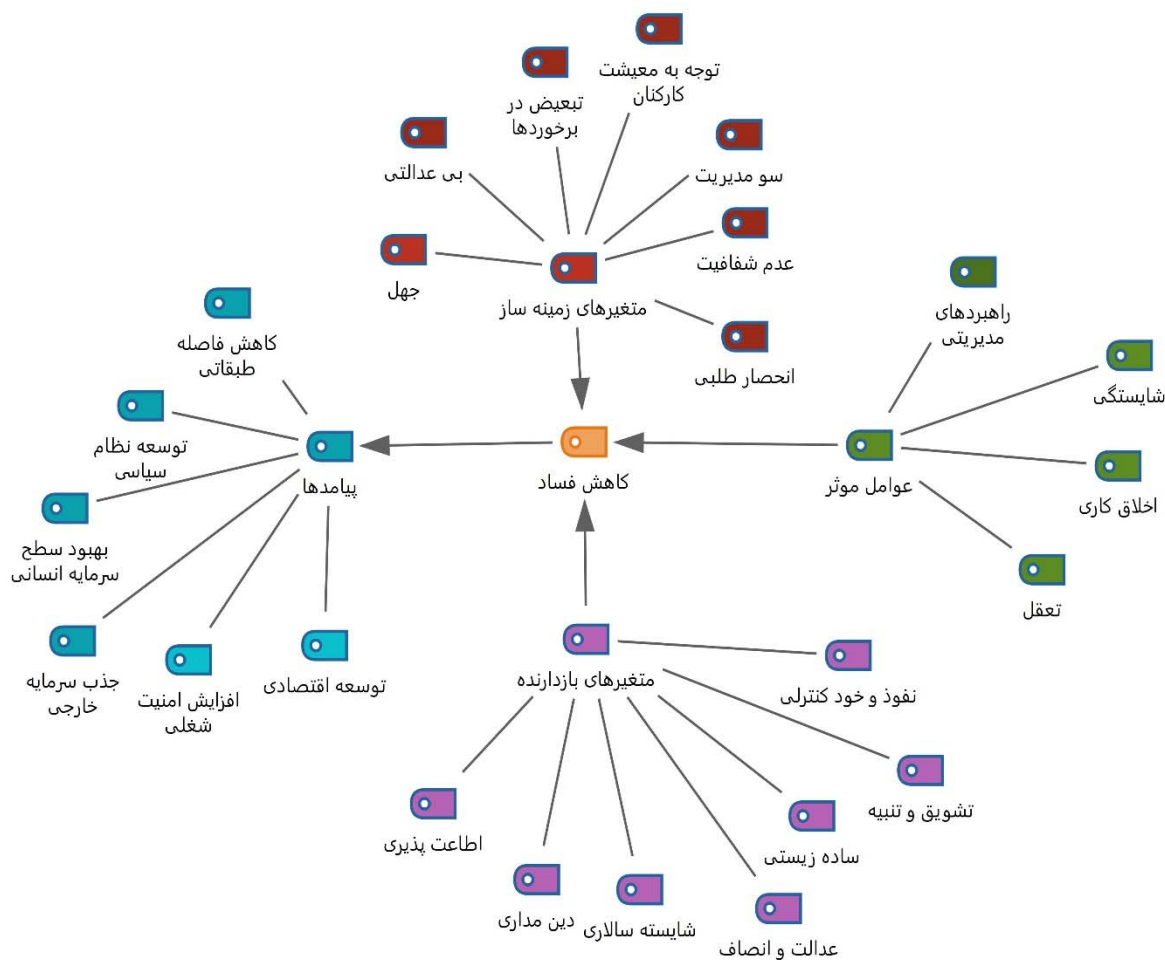
شکل ۲. نمودار سلسله مراتبی

۱،۲ ورد کلود

شکل ۳. خروجی ورد کلود

با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای و مرور پیشینه پژوهش الگوی پارادیمی به صورت زیر ارائه شده است:

شکل ۴. الگوی پارادیمی کاهش فساد اداری

نگاهی به جایگاه و رتبه ایران از منظر شاخص فساد در ۱۱ سال اخیر، به خوبی گویای عمق فساد در نظام اداری کشورمان می‌باشد.

جدول ۴. جایگاه و رتبه ایران از منظر شاخص فساد در ۱۱ سال اخیر

سال	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵
رتبه	۹۳	۱۰۵	۱۳۱	۱۴۱	۱۶۸	۱۴۶	۱۲۰	۱۳۳	۱۴۴	۱۳۶	۱۳۱

نتیجه گیری و بحث

هیچ کشوری نمی‌تواند ادعا نماید که عاری از هرگونه فساد اقتصادی است. اقتصاد ایران هم سال‌هاست با این پدیده شوم روبروست. انحصارات وسیع، ساختار رانتهی، سطح پایین کیفیت قوانین و عدم شفافیت گسترده موجب شده است که متأسفانه ایران در زمره کشورهای فاسد محسوب شود. سازمان شفافیت بین الملل سالانه وضعیت همه کشورها را از نظر سطح فساد بررسی و رتبه‌بندی می‌کند. یکی از پارمترهای ارزیابی وضعیت اقتصادی و اجتماعی کشورها، شاخص فساد

اقتصادی می‌باشد. این نوع فساد، سوء استفاده از اعتماد مردم در جهت منافع شخصی است که معمولاً در قالب رشوه، اختلاس، تقلب، کلاهبرداری و اخاذی ظهور می‌کند. اگرچه جامعه ایران، جامعه‌ای توأم با گرایش‌های مذهبی و ملی است که همه آنها فساد را پدیده‌ای زشت دانسته و همواره بر مبارزه با آن تأکید کرده‌اند، با این حال، شاهد این هستیم که شیوع فساد در جامعه مسیر بسیاری از پیشرفت‌های اجتماعی و ملی را بسته و هزینه‌های هنگفتی را بر دوش کشور و در نهایت مردم گذاشته است. یکی از مهم‌ترین این هزینه‌ها در سطح کلان، افزایش فاصله طبقاتی میان طبقات اجتماعی غنی و فقیر است که پیامد آن احساس عدم وجود عدالت اجتماعی در نگرش‌ها و اذهان توده مردم است. بر این اساس است که اعتقاد به نظام اجتماعی (به قول دورکهایم: وجدان جمعی) کاهش می‌یابد و به عبارت دیگر، کنترل روانی افراد بر روی رفتار خود - که نقش مهمی در آلوده شدن کارکنان به فساد اداری دارد، کم می‌شود.

- ❖ شفاف سازی مقررات و قوانین مربوط به عملکرد سازمان
- ❖ تفکیک و بهینه سازی وظایف اجرایی از حوزه‌های ستادی و ایجاد تعامل منطقی بین حوزه‌های مذکور
- ❖ بازنگری و اصلاح سیستم‌ها، روش‌ها و رویه‌های مورد عمل با گرایش ساده‌سازی مراحل انجام کار، روان سازی عملیات، کاهش اتلاف وقت و افزایش رضایتمندی مشتریان و ذینفعان
- ❖ طراحی، تدوین و اجرای پروژه‌های پژوهشی و اجرایی جهت بهبود وضع نظام اداری کشور در زمینه‌های مختلف

❖ طراحی، برنامه ریزی و اجرای برنامه‌های آموزشی لازم برای ارتقای کیفیت مناسب انسانی سازمان بر اساس نیازهای تعیین شده

- ❖ حفظ سطح درآمد کارکنان متناسب با تورم
- ❖ تبلیغات و شفافیت بیشتر، گسترش اطلاعات و ایجاد آگاهی‌ها
- ❖ استقرار سیستم‌های ارتباط با ارباب رجوع برای کنترل عوامل سازمانی موجود
- ❖ تقویت کنترل‌های داخلی در سازمان‌ها شامل بازرسی‌های دوره‌ای و حفاظتی
- ❖ استقرار چارچوب قانونی مناسب و پایدار و تقویت فزاینده مجریان قوانین
- ❖ ساده سازی قوانین: هر چه اقتصادی دولتی تر باشد با رانت و عدم شفافیت گسترده‌تری نیز همراه است. لذا از یک طرف حذف برخی محدودیت‌های غیر منطقی حاکم بر مناسبات اقتصادی در بخش‌های گمرکی، بازرگانی، فضای کسب و کار و بخش بانکی و از طرف دیگر ساده سازی و شفاف سازی قوانین و مقررات حاکم بر سازمان‌ها و نهادهای مختلف اقتصادی و اداری کشور و همچنین تصویب قوانین نظارتی کارآمد می‌تواند موجب رفع زمینه‌های فساد آفرین باشد.

❖ استقلال دستگاه قضا و نهادهای نظارتی: تا زمانی که قوه قضائیه مستقل است، دادگاه‌ها تعاملات فاسد قدرتمندان یک کشور را تهدید می‌کنند. سیستم قضایی و نظارتی با دوری از مسائل جناحی و سیاسی می‌تواند با تأکید بر مدت زمان لازم برای برخورد با مفسدین و هم تناسب شدت مجازات، بر میزان فساد مؤثر واقع شود. رسیدگی به موقع به پرونده مفسدین و اعمال مجازات مناسب بدون نگاه به جایگاه و مقام فرد، عاملی اثرگذار بر جلوگیری از وقوع فساد می‌باشد.

❖ بهبود وضعیت حقوق و دستمزد کارمندان: فقر و عدم تأمین مالی زندگی افراد یکی از زمینه‌های بروز فساد است. لذا هر آنچه موجب افزایش درآمد ملی سرانه، تقویت رشد و خصوصاً بهبود دریافتی کارکنان دولت گردد مانعی برای پیدایش فساد خواهد بود. برخی مطالعات نشان می‌دهد که حقوق پایین، مستخدمین دولتی را وادار به تکمیل کردن درآمدشان از طرق نامشروع می‌کند.

❖ بند ۱۹ از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی صریحاً به این موضوع اشاره دارد: «شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و...».

❖ متاسفانه کنکاش در آمارهای سازمان شفافیت بین‌الملل نشان می‌دهد جایگاه ایران از نظر شاخص فساد نامناسب است. در نتیجه مسئولین سه قوه و مردم در سال «اقتصاد مقاومتی؛ اقدام و عمل» باید در جهت هر چه کمتر شدن این پدیده شوم قدم‌هایی اساسی را بردارند تا حرکت امروز کشور به سمت توسعه و پیشرفت با تأخیر کمتری به سر منزل مقصود برسد.

تعارض منافع

هیچ گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است.

References:

- Akhwan, P., Jafari, M., 2005. Theorizing and testing theories in the field of knowledge management. *Farda Management Quarterly*, No. 15-16 [In Persian]
- Allan, G. 2003. A critique of using grounded theory as a research method. *Electronic Journal of Business Research Methods*, Vol. 2 No. 1, pp. 1-10.
- Alwani, S., Danai Fard, H., Azar., A. 2018. *Qualitative Research Methodology in Management, Comprehensive Approach*. Safar Publications. [In Persian]
- Bhal, KT., Dadhich, A. 2011. Impact of ethical leadership and leader-member exchange on whistleblowing: the moderating impact of the moral intensity of the issue. *Journal of Business Ethics*, Vol. 103 No. 3, p. 485.
- Cassematis, P.G., Wortley, R. 2013. Prediction of whistleblowing or non-reporting observation: the role of personal and situational factors. *Journal of Business Ethics*, Vol. 117 No. 3, pp. 615-634.
- Charmaz, K., & Bryant, A. 2008. *Grounded Theory*. In L. M. Given, *The SAGE Encyclopedia of Qualitative Research Methods California*. Sage Publication, pp. 374-377.
- Creswell, J. W. 1998. *Qualitative Inquiry and Research Design*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Dadgar, H., Masoumi, N. 2013. *financial corruption*, Tehran: Young Thought Center Publications, first edition. [In Persian]
- Dadhich, A. and Kancharla, R. 2019. Ethical standards and intention to stay: a comparison among multiple firms in construction sector. *British Academy of Management Conference*, 3-5 September, Birmingham, UK.
- Danaei Fard, H., Momeni, N. 2018. Theory of effective leadership from the perspective of Imam Ali (AS), *Scientific Research Quarterly of the Islamic Revolution*. [In Persian]
- Garavan, T.N., McGuire, D. 2010. Human resource development and society: human resource development's role in embedding corporate social responsibility, sustainability and ethics in organizations, *Advances in Developing Human Resources*, Vol. 12 No. 5, pp. 487-507.
- Gholami, A. 2019. Examination of administrative and economic corruption. *Journal of Economic Security*, 8 December, Number 9. [In Persian]

- Glaser, B. 1998. *Doing Grounded Theory: Issues and Discussion*. Sociology Press, Mill Valley, CA.
- Hawizi, A. 2017. *Mohaqeq, Seyyed Ali, Tafsir Noor al-Saqlain, Vol.4*.
- Hosseini Hashemzadeh, D., Fazli, M; Muhaddithi Gilvai, H. 2016. Proposing a Multidimensional Model and Method for Measuring Corruption in Higher Education, *Iranian Journal of Social Studies*, 10 (4). [In Persian]
- Kancharla, R., Dadhich, A. 2021. Perceived ethics training and workplace behavior: the mediating role of perceived ethical culture. *European Journal of Training and Development*, Vol. 45 No. 1, pp. 53-73.
- Khuzari, M. 2008. research report on the causes of corruption in the country's banking system, Strategic Studies Research Center Publications. [In Persian]
- Maignan, I., Hillebrand, B., McAlister, D. 2002. Managing socially-responsible buying: how to integrate non-economic criteria into the purchasing process. *European Management Journal* 20, 641-648.
- Makarem Shirazi, N. 2008. *Tafsir al-Nashon*, Tehran: Dar al-Kutub al-Islamiyya, first edition.
- Makarem Shirazi, N. 2008. *Payam Qur'an, Volume 5*, Qom: Target. [In Persian]
- McWilliams, A., Siegel, D., Wright, P.M. 2006. Corporate social responsibility: strategic implications. *Journal of Management Studies* 41, 1-18. [In Persian]
- Melnyk, S.A., Sroufe, R.P., Calantone, R.J., 2003. A model of site-specific antecedents of ISO 14001 certification. *Production and Operations Management* 12, 369-385
- Metwally, D., Ruiz-Palomino, P., Metwally, M., & Gartzia, L. 2019. How Ethical Leadership Shapes Employees' Readiness to Change: The mediating role of an organizational culture of effectiveness. *Frontiers in Psychology*, 10, 2493.
- Miles, M. and Huberman, A. 2002. "Qualitative data analysis: a sourcebook of new methods", Sage London; Beverly Hills.
- Misbah Yazdi, M. 2002. *Ethics in the Qur'an*, researched and written by Mohammad Hossein Eskandari. Qom: Imam Khomeini Educational and Research Institute. [In Persian]
- Mohammad Nabi, H. 2010. *administrative corruption and fighting it from the point of view of the United Nations*, Vakalat publication. [In Persian]
- Moin, Mohammad (2012), *Farhang Farsi*, Tehran: Saraish Publishing House, 4. [In Persian]
- Montazeri, M, Ghasemi, M. 2018. Development of strategies to reduce corruption in the public sector: a study of the role of service-oriented motivation and employee commitment, *Public Management Researches*, twelfth year, number forty-six. [In Persian]
- Neuman, Lawrence. 1977. *social research methods: qualitative and quantitative approaches*. 3d. Ed. Boston, Allyn and Bacon.
- Omid, H. 2010. *Farhang Farsi Omid*, Tehran: Amir Kabir Publications, 37. [In Persian]
- Powell, R. 1999. Recent trends in research: a methodological essay. *Library and Information Science Research*, Vol. 21 No. 1, pp. 91-119.
- Punser, R.E., Pasmore, W.A. 1992. *Research in organizational change and development* Greenwich. JAI press Inc.
- Qoran Karim [In Persian]
- Rabiei, A. 2019. News, Analytical, Educational. *International Mehrnameh Monthly*, N17. [In Persian]
- Salehi, M. 2020. Factors of Corruption from the Perspective of Islam. *Qanun Yar International Quarterly*, Volume 4, Number 14. [In Persian]
- Selden, L. (2005), "On grounded theory - with some malice". *Journal of Documentation*, Vol. 61 No.1, pp. 114-129.
- Soto, S. 1992. Using grounded theory analysis to study the information-seeking behavior of dental professionals. *Information Research News*, Vol. 3 No. 1, pp. 2-12
- Sousa, C.A.A., Headriks., P.H.j. 2006. The need for grounded theory in developing a knowledge based view of organization research methods. Vol.9, No 3, pp315-338
- Treviño, L.K., Weaver, G.R., Brown, M.E., 2008. It's lovely at the top: hierarchical levels, identities, and perceptions of organizational ethics. *Business Ethics Quarterly* 18, 233-252.

- Valentine, S., Hollingworth, D. and Francis, C.A. 2013. Quality-related HR practices, organizational ethics, and positive work attitudes: Implications for HRD. *Human Resource Development Quarterly*, Vol. 24 No. 4, pp. 493-523.
- Waheed, A., & Zhang, Q. 2022. Effect of CSR and Ethical Practices on Sustainable Competitive Performance: A case of emerging markets from stakeholder theory perspective. *Journal of Business Ethics*, 175(4), 837-855.